

Mes Europoje ir Europa mumyse

— ANTANAS GAILIUS

Thomo Manno kultūros centro Kuratoriumo pirmininkas

2004 metų Thomo Manno vasaros festivalis Nidoje nuo visos virtinės ankstesnių skyrėsi savo tema. Ji nebuvo tiesiogiai susijusi su namelio Šeimnininko gyvenimu. Manau, kad taip yra gerai. Thomo Manno kultūros centras, festivalio rengėjas, turėtų būti suprantamas ne kaip šio didžio rašytojo adoracijos, bet kaip tarptautinio kultūros žmonių dialogo vieta.

Temą 2004 metų festivaliui padiktavo mūsų gyvenamoji istorija. „Mes Europoje ir Europa mumyse“ – vargu bau būta svarbesnio klausimo ir „senajai“ ir „naujamajai“ Europai, praėjus vos dviem mėnesiams nuo istorinio Europos Sąjungos išsiplėtimo. Šiandien, praėjus jau visiems metams, matome, kad šio klausimo aktualumas ne tik ne menkėja, bet net didėja. Man regisi, kad tai ne šiaip sau „klausimas“ – manau, kad ši plėtra pirmiausia yra iššūkis, kurį privalome visi suvokti, jei norime, kad mes ir mūsų vaikai gyventų daugiau ar mažiau ramiose, saugiuose ir nesantarvės nedraskomuose vieningos Europos namuose.

Tik paviršutiniškai žvelgiant galima manyti, kad susivienijimas jau įvykęs. Kelerius metus trukęs derybų periodas nustūmė į šalį gilesnius ir, žvelgiant plačiau, esmingesnius dalykus, dvasios ir mentalitetų skirtingumus, kurių darnus sugyvenimas pasiekiamas ne derybomis, o tik bendraujant ir kalbant. Tokį pašnekesį ir pasiūlė Thomo Manno vasaros festivalis. „Žodžio“ programoje

ETH ZÜRICH THOMAS-MANN-ARCHIV

Atsisveikinimas su Nida, 1930 m. rugsėjo 4 d.

girdėjome trijų šalių – Lenkijos, Vokietijos ir Lietuvos – intelektualinio elito atstovų pasisakymus festivalio tema.

Tačiau pasakytas žodis nėra toks tvarus, kaip rašytinis. Manydami, kad pašnekesiai, vykstant po Thomo Manno namelio stogu, gali būti įdomūs bei naudingi ir platesniam ratui, dėl vienos ar kitos priežasties negalėjusiam juose dalyvauti ar norinčiam atidžiau įsigilinti į kalbėtojų dėstytas mintis, nusprendėme juos išleisti.

Todėl skaitytojas ir laiko rankoje šį pirmąjį numerį „Nidos sąsiuvinų“, kurių, tikimės, nuo šiol bus ir daugiau.